

**Biuro Informacyjne
Krajowego Rejestru Karnego**

B-KRK-I.024.2.2019

**Opinia Wydziału Nadzoru Merytorycznego dotycząca uzyskiwania informacji
z KRK o kandydatach na ławników**

Zgodnie z art. 162 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – *Prawo o ustroju sądów powszechnych* (Dz. U. z 2019 r. poz. 52 ze zm.) kandydatów na ławników mogą zgłaszać radom gmin prezesi właściwych sądów, stowarzyszenia, inne organizacje społeczne i zawodowe, zarejestrowane na podstawie przepisów prawa, z wyłączeniem partii politycznych, oraz co najmniej pięćdziesięciu obywateli mających czynne prawo wyborcze, zamieszkujących stale na terenie gminy dokonującej wyboru, w terminie do dnia 30 czerwca ostatniego roku kadencji.

Na podstawie art. 162 § 2 pkt 1 w zw. z § 7 ustawy – *Prawo o ustroju sądów powszechnych* do zgłoszenia kandydata na ławnika dołącza się między innymi informację z Krajowego Rejestru Karnego dotyczącą zgłaszanej osoby. Koszt opłaty za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego ponosi Skarb Państwa.

Przed zmianą niniejszego przepisu koszt opłaty za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego ponosił kandydat na ławnika.

Obecne brzmienie przepisu art. 162 § 7 ustawy – *Prawo o ustroju sądów powszechnych* wprowadza zasadę bezpłatności uzyskania zaświadczenia z KRK o osobach będących kandydatami na ławnika.

Z powołanych wyżej przepisów, jak również z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 czerwca 2011 r. z dnia 9 czerwca 2011 r. w sprawie sposobu postępowania z dokumentami złożonymi radom gmin przy zgłaszaniu kandydatów na ławników oraz wzoru karty zgłoszenia (Dz. U. Nr 121, poz. 693) nie wynika wprost, kto jest podmiotem uprawnionym do uzyskania informacji z KRK.

Można przyjąć dwa rozwiązania: pierwsze zakładające, że o zaświadczenie występuje podmiot uprawniony do zgłaszania kandydata na ławnika; drugie – że o informację z KRK występuje sam kandydat na ławnika.

Aby informacja o kandydacie na ławnika mogła zostać udzielona podmiotowi zgłaszającemu kandydata na ławnika, podmiot ten musi należeć do jednej z kategorii podmiotów wymienionych w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 24 maja 2000 r. *o Krajowym Rejestrze Karnym* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1218 ze zm.). Ponadto w punkcie 11 zapytania konieczne jest wskazanie postępowania, w związku z którym zachodzi potrzeba uzyskania informacji o osobie.

W praktyce częstsze mogą okazać się przypadki występowania z wnioskami o udzielenie informacji o osobie przez samych kandydatów na ławników.

W celu uzyskania zwolnienia z obowiązku uiszczenia opłaty za zaświadczenie kandydat na ławnika powinien wskazać w treści wniosku przepis prawa, z którego wynika, że koszt opłaty za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego ponosi Skarb Państwa (art. 162 § 7 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych). Aby uniknąć uzyskiwania informacji bez wnoszenia opłaty przez osoby, które w rzeczywistości nie są kandydatami na ławników, zasadnym jest wymaganie, aby kandydat na ławnika dołączył do wniosku (na wzór kandydata na kierownika lub wychowawcę wypoczynku będącego wolontariuszem) dokument (zaświadczenie lub oświadczenie) od podmiotu zgłaszającego go na ławnika potwierdzający fakt, że dana osoba kandyduje na ławnika, a w przypadku zgłoszenia dokonywanego przez grupę 50 obywateli – od osoby umieszczonej jako pierwsza na liście (art. 162 § 6 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych).

Zauważyć należy, że w związku ze zmianą przepisów dostosowania wymagać będzie system teleinformatyczny e-KRK w sposób umożliwiający wnioskodawcy, będącym kandydatem na ławnika, bezpłatne uzyskanie informacji (analogicznie jak w przypadku kandydata na kierownika lub wychowawcę wypoczynku będącego wolontariuszem).

/podpisano elektronicznie/

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	122742.185660.135640
Nazwa dokumentu	Opinia dot.uzyskiwania informacji o kandydacie na ławnika-uzupełnienie.doc
Tytuł dokumentu	Opinia dot.uzyskiwania informacji o kandydacie na ławnika-uzupełnienie
Skrót dokumentu	EA25226D0AED0156A2DA14054C5D354F6C9606BB
Wersja dokumentu	1.2
Akceptacja	Dobrzańska Urszula, 2019-02-14 10:54:09, wersja 1.2 (Zastępca Dyrektora, Biuro Informacyjne Krajowego Rejestru Karnego (B-KRK), Biuro Informacyjne Krajowego Rejestru Karnego (B-KRK)) Ministerstwo Sprawiedliwości
	EZD 3.71.456.456.17035
Data wydruku:	2019-02-26 10:21:49
Autor wydruku:	Majewska Bernadetta Główny Specjalista

Warszawa, 20 maja 2019 r.

Departament Kadr i Organizacji Sądów
Powszechnych i Wojskowych

DKO-V.5030.1.2019

Pani/Pan
Prezes Sądu Okręgowego
-wszyscy-

Z uwagi na kierowane do Departamentu Kadr i Organizacji Sądów Powszechnych i Wojskowych pytania dotyczące zbliżających się wyborów ławników (odnośnie zawartego w karcie zgłoszenia upoważnienie do przetwarzania danych osobowych, terminu składania kart zgłoszenia, pozyskiwania informacji o kandydacie na ławnika od właściwego komendanta Policji), uprzejmie przedstawiam stanowisko tut. Departamentu i Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego, z prośbą o przekazanie osobom zainteresowanym, w tym w razie potrzeby pracownikom urzędów gmin odpowiedzialnym za przeprowadzenie wyborów ławników.

1. upoważnienie do przetwarzania danych osobowych kandydata na ławnika

Obowiązujące rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. z 2019 r. poz. 730) w art. 6 określa podstawy przetwarzania danych osobowych. Tym samym w obecnym stanie prawnym nie ma potrzeby, aby kandydat na ławnika musiał składać oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych – podstawę przetwarzania jego danych stanowi nie art. 6 ust. 1 lit. a, lecz art. 6 ust. 1 lit. c i e ogólnego rozporządzenia o ochronie danych. Dobrowolne przekazanie w karcie zgłoszenia na ławnika niezbędnych danych osobowych potrzebnych w procesie ubiegania się o objęcie funkcji ławnika, a tym samym zainicjowanie z własnej woli procesu leżącego w interesie publicznym i dalsze prowadzenie postępowania przez organy władzy publicznej powoduje, że nie ma potrzeby składania oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych.

Mając zaś na uwadze obowiązujący wzór formularza zgłoszenia kandydata na ławnika, uprzejmie wskazuję, że zarówno złożenie przez kandydata oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych odwołującego się do nieobowiązujących przepisów, jak i niezłożenie żadnego oświadczenia w tym zakresie (pod warunkiem złożenia oświadczenia o wyrażeniu zgody na kandydowanie) winno być kwalifikowane jako ważne i skuteczne złożenie zgłoszenia – podstawę przetwarzania danych kandydata stanowią bowiem przepisy art. 6 ust. 1 lit. c i e ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, nie zaś zgoda zainteresowanego.

2. termin składania kart zgłoszenia kandydata na ławnika

Zgodnie z art. 162 § 1 z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 52, z późn. zm.), dalej „u.s.p.” kandydatów na ławników mogą zgłaszać radom gmin podmioty uprawnione w terminie do dnia 30 czerwca ostatniego roku kadencji.

W związku z faktem, że dzień 30 czerwca 2019 r. wypada w niedzielę, w wystąpieniach kierowanych do tut. Departamentu pojawiały się pytania o możliwość zastosowania art. 57 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2086, z późn. zm.), dalej k.p.a., przy obliczaniu terminu.

Należy zauważyć, że postępowanie dotyczące zgłaszania kandydatów na ławników radom gmin nie jest postępowaniem administracyjnym, lecz szczególną procedurą o niewątpliwie publicznoprawnym charakterze, regulowaną odrębnie w ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych. Całość regulacji dotyczącej tej procedury mieści się w art. 162 u.s.p. i obejmuje jedynie kluczowe, podstawowe zagadnienia.

Podkreślenia wymaga, że w omawianym przepisie termin na zgłoszenie kandydata na ławnika został określony przez wskazanie konkretnej daty dziennej („do dnia 30 czerwca ostatniego roku kadencji”).

Z uwagi na powyższe Departament Kadr i Organizacji Sądów Powszechnych i Wojskowych zaleca zachować termin wynikający wprost z u.s.p.

Jednakże wskazać trzeba, że ostateczna decyzja co do zastosowania bądź niezastosowania art. 57 § 4 k.p.a., w przedmiotowym zakresie należy do właściwego organu realizującego przewidzianą prawem procedurę, tj. w tym przypadku rady gminy. Istotne jest jedynie, aby przyjęte rozwiązanie stosowane było jednolicie w stosunku do wszystkich kandydatów, tak aby zapewnić równość ich praw (przy czym istotne jest jednolite stosowanie przez jeden konkretny organ, nie zachodzi potrzeba, aby jednolita wykładnia była stosowana

w skali całego kraju przez wszystkie rady gmin). Z tego punktu widzenia pożądane jest również, aby właściwy organ z odpowiednim wyprzedzeniem w zwyczajowo przyjęty sposób (np. w Biuletynie Informacji Publicznej) zakomunikował do wiadomości wszystkich potencjalnie zainteresowanych, jaki termin złożenia zgłoszenia będzie uznawał za zgłoszenie dokonane z dochowaniem przepisu art. 162 § 1 u.s.p.

3. uzyskiwanie informacji o kandydacie na ławnika od właściwego komendanta Policji

W myśl art. 162 § 9 zdanie drugie u.s.p. informacje o kandydacie na ławnika uzyskuje się i sporządza na zasadach określonych dla informacji o kandydacie do objęcia stanowiska sędziowskiego. Żaden przepis ustawy nie wskazuje jednak formy, w jakiej rada gminy powinna skierować wniosek do komendanta Policji, ani nie wymienia danych o kandydacie na ławnika, które winny się znaleźć w przedmiotowym wniosku. Niemniej jednak w związku z art. 5 ust. 1 lit. c ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, wprowadzającego zasadę minimalizacji danych i konieczności przetwarzania tylko tych danych, które są niezbędne, wydaje się, że imię (imiona) i nazwisko, a także numer PESEL oraz adres stałego zamieszkania kandydata na ławnika, należy uznać za ten zakres danych, które są niezbędne, a jednocześnie wystarczające do wykonania zadania nałożonego na komendanta Policji w art. 162 § 9 u.s.p.

Krzysztof Petryna
Zastępca Dyrektora - Sędzia
Departament Kadr i Organizacji Sądów
Powszechnych i Wojskowych
/podpisano elektronicznie/

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	172000.638665.462941
Nazwa dokumentu	pismo dot. wątpliwości do PSO wszyscy- podpis elektroniczny.pdf
Tytuł dokumentu	pismo dot. wątpliwości do PSO wszyscy- podpis elektroniczny
Sygnatura dokumentu	DKO-V.5030.1.2019
Data dokumentu	2019-05-20 15:03:29
Skrót dokumentu	A4C37B3ECA4FD89591742957FB224733D05BEF75
Wersja dokumentu	1.6
Data podpisu	2019-05-20 15:03:17
Podpisane przez	Krzysztof Paweł Petryna Zastępca Dyrektora - Sędzia
	EZD 3.71.456.456.17035
Data wydruku:	2019-05-20 15:11:54
Autor wydruku:	Morozik Joanna w zastępstwie za Sekretariat DKO-V. podreferendarz